

Протокол у Министарству одбране и Војсци Србије
**ОПХОЂЕЊЕ
У РУКАВИЦАМА**

Развој међународне војне сарадње, цивилно-војних односа и савремена кретања у развоју протокола, условили су прецизније уређење те области у Министарству одбране и Војсци Србије. Резултат тога јесте доношење Директиве за протокол.

ристојно понашање служило је и служи да човек буде прихваћен и оствари комуникацију са другима, а да ипак задржи одговарајућу дистанцу. Начин понашања, манири, опхођење са људима, може бити мост, али и препрека у развијању односа са другима. Добри манири подразумевају висок степен самоконтроле. Контрола, која је знак зрелости, присебности, разумевања и поштовања других, посебно је важна у дипломатским односима. Дипломатски односи одвијају се у извесној форми која је одређена протоколом.

Дипломатски протокол чини скуп правила и обичаја о понашању у међудржавним односима, дипломатском опхођењу, церемонијалу и куртоазији. Сама реч протокол грчкога је порекла, и у изворном значењу подразумева врпцу или печат који се лепио на документе као доказ њихове веродостојности. Данас протоколом називамо и својеврсни међународни споразум, збирку писаних и обичајних норми међусобног понашања држава и њихових представника, али и посебну установу или више њих које се баве применом наведених норми.

Бечка конвенција о дипломатским односима прописује минимум устављених правила, чије непоштовање може изазвати дипломатске неспоразуме и озбиљне спорове међу државама. Она, међутим, није обухватила многа питања, пре свега из области церемонијала, реда првенства и повластица. Та се питања због тога решавају изокола, на основу међународног обичајног права, општеприхваћене праксе, и сплично. Осећајући ту празнину, Министарство одбране, које је развило међународну војну сарадњу и дипломатске активности, недавно је донело Директиву за протокол у МО и ВС.

Директиву чине три међусобно повезане целине, које одређују појам, начела и затратке протокола, протоколарне процедуре и обавезе припадника и организацијских јединица Министарства одбране и Војске Србије у протоколу јавног догађаја у МО и ВС. У првом делу Директиве дефинисани су протокол и протоколарна подршка, задаци носилаца протоколарне подршке и ресурси за њено остваривање. У другом делу обраћене су активности у МО и ВС о којима се протокол стара, с тежиштем на посетама личности и делегација иностранству, или из иностранства и активностима високих личности Министарства одбране и Војске Србије у земљи. У трећем делу, у оквиру надлежности министра одбране, нормативно су регулисани протоколарни поклони у МО и ВС. Под протоколом у МО и ВС подразумева се скуп активности и примена утврђених процедура, које се односе на припрему, ток и период по завршетку јавног догађаја у МО и ВС, а представљају општеприхваћене норме понашања и односа у друштву, МО и ВС. Протокол је издвојен као функционална целина у оквиру Кабинета министра МО, који је носилац функције протокола у МО и ВС.

Према речима начелника Кабинета министра бригадног генерала Милана Ђелице, Директива прописује одређена правила и норме за протокол у Министарству одбране и

ПОКЛОНИ

Начелник Одсека за оперативне послове у Кабинету министра пуковник Милић Станић каже да је значајно и то што су Директивом решене и недоумице које се односе на протоколарне поклоне, почевши од њихове дефиниције до тога кога, кад и чиме треба даривати.

Протоколарни поклони у Министарству одбране и Војсци Србије могу бити службени, пригодни и сувенири.

ПРОТОКОЛАРНА ПОДРШКА

Протоколарна подршка обухвата радње у припреми, у току и после завршетка јавног догађаја, које се односе на планирање и организовање догађаја, сарадњу са другим носиоцима протоколарне подршке, материјално-техничку и финансијску подршку, анализу и извештавање. Она се, начелно, обезбеђује за све активности високих личности из Министарства одбране и Војске Србије у јавном догађају. Спроводе је сви припадници Министарства одбране и Војске Србије – учесници јавног догађаја за које се протокол организује, а носиоци су Кабинет министра одбране, Кабинет начелника Генералштаба Војске Србије, организацијске јединице Министарства одбране и Војске Србије, носиоци домаћинских дужности и посебно ангажована лица.

КО СУ ВИСОКЕ ЛИЧНОСТИ

Према Директиви за протокол у МО и ВС, као високе личности у МО и ВС одређени су: изабрана и постављена лица (министар одбране, начелник Генералштаба Војске Србије, државни секретари Министарства одбране, помоћници министра одбране, секретар Министарства одбране и директори Инспектората одбране, ВБА и ВОА); заменик начелника Генералштаба Војске Србије, команданти и заменици команданата оперативних сastava Војске Србије; заменик команданта Здружене оперативне команде; начелници управа Министарства одбране, Војске Србије и организацијских јединица истог нивоа; начелници Војне академије и Војномедицинске академије; начелници Кабинета министра одбране и Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије; сви припадници Министарства одбране у чину бригадног генерала и вишем.

Војсци Србије, али је у пракси потребно користити и друга упутства и правила, пре свега Правило службе Војске Србије, Стројно правило Војске Србије, бонтон и различите приручнике. При томе увек треба имати на уму да је протокол МО део државног протокола.

„Није свеједно какав ће утисак високи гост стећи о нама већ самим доласком на аеродром. Ако га дочекају смркнута лица, ако возило касни, ако је ручак лош – зар то неће утицати на начин на који ће он обавити посао због кога је дошао“ – каже начелник Протокола МО капетан фрегате Горан Петровић и објашњава да се значај протокола заснива на његовој природи да испољи начин одвијања поједињог догађаја, јер је он некада значајнији од самог садржаја догађаја.

Ред се у протоколу ненаметљivo спроводи применом протоколарних правила. Протокол се примењује у свим јавним догађајима у Министарству одбране и Војсци Србије и у активностима високих личности Министарства одбране и Војске Србије.

Ступањем на снагу Директиве за протокол у Министарству одбране и Војсци Србије престало је да важи Упутство о протоколу у Савезному министарству за одбрану и Војсци Југославије у односима са инострanstvom из 1998. године.

Након Директиве, у Кабинету министра најављују и доношење протоколарног приручника Протокол за припаднике МО и ВС, који ће представљати својеврстан бонтон, а онима којима је намењен увељико решити бројне недоумице шта чинити у неким службеним приликама. ■

Снежана ЂОКИЋ

ВЕСТИ

ДЕМАНТИ РЕПУБЛИЧКОГ ОДБОРА САВЕЗА ПОТОМАКА РАТНИКА СРБИЈЕ 1912-1920.

Савез потомака ратника Србије 1912–1920. године је друштвена, борачка и нестраначка организација, која чува и развија светле традиције наше прошлости, јача љубав према отаџбини и на тај начин даје свој допринос одбрани земље и народа у савременим условима. Као друштвена, борачка и нестраначка организација, не бави се политиком, нити изражава политичке ставове.

Поштује ставове државних органа, Владе, Народне скупштине и личности изабраних од народа. Не одобрава поступке појединача, чланова Савеза који врећају или омаловажавају личности или државне органе, изабране вољом народа.

Зато се Републички одбор Савеза потомака ратника Србије 1912–1920. године ограђује и не одобрава поступак паљења сплике председника Републике Србије Бориса Тадића на митингу у Косовској Митровици 1. маја. Поменуту скуп Савез није организовао, као што су објавила појединачна средства информисања. ■

ГЛАСАЊЕ ВОЈНИКА

На више од 60 бирачких места, у непосредној близини касарни или база, 7.552 војника на служењу војног рока могла су да гласају на изборима за Народну скупштину Републике Србије 11. маја.

Републичкој изборној комисији благовремено су достављени подаци о броју јединача – војних пошта и припадници Војске Србије који ће гласати на бирачким местима које је одредила Републичка изборна комисија. На бирачком месту број 37 на Дедињу, у општини Савски венац у Београду, гласала су 443 војника, из више оближњих касарни.

– Гласање војника протекло је у најбољем реду. Дошли су према договореном распореду, постројени, у већим групама, и искористили своје бирачко право. Војници су на том месту гласали и на председничким и претходним парламентарним изборима, и тада нисмо имали ниједан пример нарушувања изборне процедуре – рекао је председник Општинске изборне комисије Савски венац Ненад Прелић. ■

А. А.

САОПШТЕЊЕ

Поводом написа у медијима о „крађи тенкова Т-34“ са школско-тактичког полигона Чента, а ради истинитог обавештавања јавности, Министарство одбране истиче да није реч о тенковима, већ о олујинама које су расходоване пре више од тридесет година и слуže искључиво као циљеви – макете за гађање бојном муницијом приликом вежби авијациског јединица из ваздушног простора.

Подсећамо да су, након што је старешина на служби у Команди Ваздухопловства и противваздухопловне одбране 9. априла 2008. пријавио нестанак олујине, органи војне полиције на лицу места затекли цивила у извршењу кривичног дела, који је, између остalog, потврдио да су оне сечене и, у сарадњи са другим лицима из Ченте, одвожене ради продаје.

Заменик окружног јавног тужиоца Новог Сада Александра Лучић, након увиђаја, предмет је уступила општинском тужиоцу у Зрењанину и полицијској управи тог града. Органи војне полиције, као представници оштећене стране, сарађују у идентификацији и проналажењу извршилаца кривичног дела. Полигон није обезбеђен чуварском или стражарском службом, већ се повремено користи за потребе Ваздухопловства. ■

